

Regeling Reductie Energiegebruik

Regeling RRE 19
Ontvangstdatum 14-11-2019
Ontvangsttijd 15:43

Ministerie van Binnenlandse
Zaken en Koninkrijksrelaties
Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

088 042 42 42

Contactgegevens

Gemeente	Zwolle
Naam contactpersoon	S. Heikoop
E-mailadres	s.heikoop@zwolle.nl
Telefoonnummer	06-50070593
IBAN	NL02BNGH0285036467

Format aanvraag Regeling Reductie Energiegebruik

Activiteiten

Berkum (Berkum Energieneutraal 2025) 09-12-2019 tot en met 31-12-2020

In de Zwolse wijk Berkum is in 2018 met diverse partijen en inwoners uit de wijk een start gemaakt voor een realisatiestrategie om deze wijk per 2025 aardgasvrij te maken. De wijk is al op verschillende manieren betrokken en op de hoogte gebracht van de plannen om Berkum energieneutraal te maken. Wat het project nu nodig heeft is om verder achter alle 'voordeuren' te komen en huis-aan-huis inwoners te bereiken. Het doel is om inwoners aan te zetten tot het nemen van maatregelen en daar is een opstap voor nodig om als huiseigenaar eerst goed zicht te krijgen op de stappen die te zetten zijn in de eigen woningen, met de eigen specifieke wensen en investeringsmogelijkheden.

1. Signaleren en keuzepakket

Enerzijds ontvangen alle 1500 particuliere woningeigenaren het boekje 'zo maakt u uw woning energieneutraal' en worden de bewoners benaderd met een individueel keuzepakket met laagdrempelige energiebesparende maatregelen. Er wordt een keuzepakket aangeboden, omdat inwoners nog in verschillende stadia zitten.

Keuzepakket 1: Adviesgesprek met adviseur van Woningwaard naar aanleiding van een gratis digitale energiescan

van de woning t.w.v. €49,- (geschikt voor type woning dat meermaals voorkomt in de wijk). 500 deelnemers
Keuzepakket 2: Korting van €100,- op een maatwerk energieadvies (geschikt voor vrijstaande/unieke woningen). 200 deelnemers
Keuzepakket 3: Korting van €75,- op het inregelen van de CV-installatie. 400 deelnemers

2. Bewustwordingscampagne en communitybuilding

Anderzijds wordt er middels een bewustwordingscampagne vooral ingegaan op energiegedrag, ieders eigen rol en het geven van handelingsperspectief. Er zal een mix aan activiteiten worden aangeboden, dat elk wordt afgestemd op de behoeftes en het karakter van de deelwijken. De mix aan activiteiten bestaat uit het organiseren van informatiebijeenkomsten, het organiseren van Energyparty's in samenwerking met Buurkracht, keukentafelgesprekken in samenwerking met Natuur en Milieu Overijssel en een mobiele informatiestand (bouwkeet) die door de wijk gaat.

Met deze mix aan activiteiten wordt beoogd een lange termijn visie te verbinden aan pragmatisch handelen (de 'quick wins') in het hier en nu.

Aantal woningen: 1500 - Effectief aantal maatregelen: 1100 - Cofinanciering: € 275.430,-

Assendorp (50 tinten groen Assendorp)

09-12-2019 tot en met 31-12-2020

Het bewonersinitiatief 50 tinten groen Assendorp is sinds 2017 actief in de wijk. Het uitgangspunt van 50 tinten groen Assendorp is dat ze tegelijk praktisch en menselijk bezig zijn. Er wordt hierbij bewust aandacht besteed aan de menselijke kant van de klimaattransitie, die mensen in hun thuisgevoel en waarden raakt.

1. Straatacties via straatambassadeurs

Allereerst ontvangen alle bewoners een flyer met informatie over de praktische mogelijkheden voor het reduceren van energiegebruik. Middels acties via straatambassadeurs kunnen zowel de groene koplopers als de middengroep worden bereikt. Hierin wordt aangesloten bij de bestaande structuur van straatambassadeurs. In de straatacties ligt de focus op laagdrempelige energiebesparende maatregelen, zoals het waterzijdig inregelen, tochtstrips en radiatorfolie. Als bewoners 'meer ingrijpende' maatregelen willen nemen, zoals groene daken of zonnepanelen, wordt gebruik gemaakt van de bestaande structuur met collectieve acties en samenwerking met het Energieloket (Verbeter&Bespaar).

2. Laten groeien communitybuilding

Ten tweede wordt ingezet op het laten groeien van communitybuilding. Hierin wordt aangesloten bij de bestaande structuur met een praktische insteek voor adviezen over energiebesparing. Dit zal met name via huiskamergesprekken worden bewerkstelligd. De huiskamergesprekken worden begeleid door opgeleide vrijwilligers, buurtbegeleiders of door opgeleide medewerkers van Travers. Verder kunnen bewoners onder begeleiding van een opgeleide energiecoach aan de slag met het Hoomdossier. Het Hoomdossier is een online applicatie waarin bewoners informatie over hun huis en gebruikersgedrag kunnen opslaan en de verduurzaming van hun woning kunnen plannen. In het Hoomdossier is een adviestool geïntegreerd waarmee de bewoners in een basisadvies kunnen zien welke maatregelen mogelijk zijn en wat de kosten en baten ervan zijn. Daarnaast wordt ook woningonderhoud meegenomen in het advies. Het resultaat voor de bewoner is een meerjarenplan waarin zowel energiebesparende maatregelen als relevante onderhoudsaspecten zijn meegenomen. Ook worden studenten van Windesheim ingezet als changemakers.

3. Intensiveren wijkbrede communicatie

Tenslotte wordt de wijkbrede communicatie versterkt. Hiervoor wordt een serie warmtecafés georganiseerd met inspirerende, menselijke en praktische info over de warmtetransitie en het belang van energiereductie. Verder wordt aankomend voorjaar een wijkfestival georganiseerd om energiebesparing te beleven. Hiervoor worden routes gemaakt langs voorbeeldhuizen, is er een markt met aanbieders en praktische tips. In de wijkkrant zal een serie verhalen worden opgenomen.

Aantal woningen: 2000 - Effectief aantal maatregelen: 1250 - Cofinanciering: € 34.000,-

1. Straatacties via straatambassadeurs

Allereerst ontvangen alle bewoners een flyer met informatie over de praktische mogelijkheden voor het reduceren van energiegebruik. Middels acties via straatambassadeurs kunnen zowel de groene koplopers als de middengroep worden bereikt. Voor het analyseren van woningen wordt gebruik gemaakt van het Paris Proof Plan (PPP). Het PPP past goed bij de aanpak voor Diezerpoort, omdat het een integrale aanpak is, waarbij met name wordt ingezet op de voor deze bewoners belangrijkste incentive van energiereductie: een flinke besparing op de energierekening, maar ook een actueel thema als gezonde woningen wordt meegenomen. Het instrument CO2-meting wordt daarom aangeboden en dient tegelijk als contactmaker om achter de voordeur te komen. Het PPP geeft daarmee inzicht op meerdere vlakken en leert bewoners nieuwe gewoontes aan door middel van onder anderen kleine maatregelen met een groot resultaat. Vanuit het WijBedrijf worden mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt ingezet om te ondersteunen in het uitvoeren van energiebesparende maatregelen, zoals het plaatsen van radiatorfolie, tochtstrips of een waterbesparende douchekop. In de straatacties ligt de focus op laagdrempelige energiebesparende maatregelen, maar kunnen bewoners ook aansluiten bij het initiatief om zonnepanelen te huren op eigen of andermans dak (postcoderoos).

2. Laten groeien communitybuilding

Ten tweede wordt ingezet op het laten groeien van communitybuilding. Hierin wordt aangesloten bij de bestaande structuur met een praktische insteek voor adviezen over energiebesparing. Dit zal met name via huiskamergesprekken worden bewerkstelligd. De huiskamergesprekken worden begeleid door opgeleide vrijwilligers, buurtbegeleiders of door opgeleide medewerkers van Travers.

3. Intensiveren wijkbrede communicatie

Tenslotte wordt de wijkbrede communicatie versterkt. Hiervoor wordt een serie warmtecafés georganiseerd met inspirerende, menselijke en praktische info over de warmtetransitie en het belang van energiereductie. Verder wordt een wijkfestival georganiseerd om energiebesparing te beleven. Hiervoor worden routes gemaakt langs voorbeeldhuizen, is er een markt met aanbieders en praktische tips. In de wijkkrant zal een serie verhalen worden opgenomen.

Vanuit het WijBedrijf wordt veel aandacht besteed aan het bouwen van een vertrouwensrelatie en de menselijke kant van de energietransitie. Het doel is om bij mensen achter de voordeur te komen, om ervoor te zorgen dat passende energiebesparende maatregelen worden getroffen en bewoners worden ondersteund in het treffen van maatregelen als dat nodig is. Verder wordt vanuit de Human Capital Agenda ernaar gestreefd om mensen in te zetten die een afstand hebben tot de arbeidsmarkt. Het WijBedrijf staat voor het verbinden van de fysieke én sociale opgave.

Aantal woningen: 2000 - Effectief aantal maatregelen: 1250 - Cofinanciering: € 114.000,-

Het Energieloket zal in twee tranches tewerk gaan, zodat er voor elke woning voldoende capaciteit beschikbaar is. Tranche 1 start in december 2019, waarbij 1500 bewoners worden benaderd en tranche 2 start in april 2020, waarbij 2500 bewoners worden benaderd.

1. Grootschalige actie en energie keuzebox

De bewoners worden allereerst benaderd middels een brief en flyer waarin de verschillende mogelijkheden voor energiebesparende maatregelen worden uiteengezet. Zo worden bewoners ook gewezen op de mogelijkheid om via het Energieloket hun eigen energiebesparingspakket samen te stellen. Afhankelijk van de keuzes kan men voor €20-€45 kleine energiebesparingsmaatregelen kopen.

2. Straatacties

Het Energieloket zal ook deur-aan-deur-bezoeken doen, om na te gaan of er interesse is in energiebesparende maatregelen en hen wordt een gratis energiescan aangeboden. Daarnaast zal het Energieloket met de eigen klassieke Engelse bus door de straten gaan, waar bewoners informatie kunnen inwinnen over de verschillende energiebesparende maatregelen. In de bus kunnen verschillende energiebesparende maatregelen worden aangeschaft, maar hier wordt bijvoorbeeld ook gedemonstreerd hoe radiatorfolie wordt aangebracht.

3. Advies aan huis

De bewoners die n.a.v. bovenstaande acties hebben aangegeven dat ze interesse hebben, worden bezocht en geadviseerd door breed opgeleide energiecoaches van het Energieloket waarbij bewoners advies aan huis krijgen over zowel laagdrempelige, als grotere energiebesparende maatregelen. In deze adviezen wordt gecontroleerd welke door de woningeigenaar gewenste maatregelen technisch gezien mogelijk zijn. Alle adviseurs krijgen tijdens het advies extra tijd om bewoners te wijzen op de bespaarkansen die er liggen en om vragen van bewoners hierover te kunnen beantwoorden. De aanschaf van de juiste (kleinschalige) bespaarmaatregelen wordt hiermee gestimuleerd.

4. Faciliteren installatiebedrijven waterzijdig inregelen

De belangrijkste reden dat deze maatregel vrijwel niet wordt afgenomen ligt in het feit dat installateurs er weinig op kunnen verdienen. De verkoop kost veel tijd en 'gedoe' vanuit de installateur tegen de inkomsten van slechts een paar uur werk. Het gemeentelijk energieloket gaat ervoor zorgen dat deze maatregel efficiënt kan worden aangeboden aan bewoners op een manier dat het ook voor de installateurs aantrekkelijk is om uit te voeren. Ook zal worden gekeken of er een flinke korting kan worden gegeven met een kortingsbon in de energie keuzebox.

Aantal woningen: 4000 - Effectief aantal maatregelen: 2500 - Cofinanciering: € 245.960,-

Samenhang tussen de geplande activiteiten

Onder het kopje Beleid wordt aangegeven hoe de activiteiten passen bij onze visie en beleid. Bij de totstandkoming van deze aanvraag is in deze lijn gewerkt. Door vanuit elk van de 3 benoemde programmalijnen inbreng te genereren, willen we laten zien hoe belangrijk het is enerzijds diversiteit te creëren in aanpakken en anderzijds de programmalijnen op elkaar te betrekken en te laten versterken. Deze co-creatie is kenmerkend voor onze werkwijze en zullen we gedurende de looptijd van het project continueren, zodat wordt geleerd voor toekomstige projecten. De coördinatie hiervan doet de gemeente (cofinanciering).

De aanvraag is tot stand gekomen met enerzijds het gemeentelijk Energieloket en anderzijds de initiatiefnemers in een aantal wijken die al jaren midden in de uitvoering staan en zich verder professionaliseren. De diversiteit is groot, zowel in type wijken als in de aanpak die zij hanteren, maar wel steeds met de motivatie dat Energietransitie een hefboom is voor waarde in de wijk. Voor Diezerpoort, een zogenaamde achterstandswijk met sociale en economische problematiek, wordt daarom gekoppeld aan betaalbaarheid, werkgelegenheid en de human capital agenda, versterking van de wijk economie. In Assendorp, een populaire jaren '30-wijk, versteend, met smalle straatjes, zien we dat comfort, leefbaarheid en samenredzaamheid leidend zijn en er wordt gecombineerd met vergroening. In Berkum, voorheen een dorpsgemeenschap aan de rand van de stad, kwam de aanleiding meer vanuit de synergie vanuit een aantal lopende projecten van diverse (semi)publieke partijen.

Het mooie en het bijzondere is dat de wijkinitiatieven en het gemeentelijk Energieloket elkaar als samenwerkingspartners hebben gevonden. Juist de diversiteit in aanpakken inspireert hen hiertoe. Zij zien dat zij elkaar kunnen versterken en aanvullen en ze willen leren van elkaar. Dat kan praktisch zijn, bijvoorbeeld het gebruikmaken van de 'Energiebus' van het Energieloket door de wijkinitiatieven, of elkaars instrumenten benutten voor het contact maken met bewoners. Maar ook bijvoorbeeld het collectief opleiden van wooncoaches, of installateurs voor waterzijdig inregelen. Of strategischer, daar waar bijvoorbeeld de organisatiegraad in wijken er nog niet is, gaat het Energieloket aan de slag. Zij hebben in de voorbije jaren vele bewoners in Zwolle op weg geholpen bij het treffen van maatregelen. Tegelijk kan daarmee de kiem worden gelegd voor meer collectieve organisatie en continuïteit in een gebied, met de hulp en kennis van de al bestaande wijkinitiatieven. Zo helpen zij elkaar en wordt er collectief geleerd voor toekomstige projecten binnen deze wijken, maar zeker ook voor wijken daarbuiten.

De praktijk van alledag staat voorop. Dat is ook waarom we voor deze aanpak kiezen. De nadruk ligt op het korte

termijn handelen in het hier en nu. Zichtbare resultaten, met als doel bewustwording te creëren en te versnellen. Precies wat de RRE beoogt en aansluitend op onze visie en beleid.

Doorlooptijd

Doorlooptijd van uw project

09-12-2019 tot en met 31-12-2020

Woningen

Hoeveel woningen worden in totaal bij het project bereikt? 9500

Wat is het geschatte aantal woningen waar energiebesparende maatregelen plaatsvindt?

6100

Partijen

Berkum – Berkum Energieneutraal 2025

In Zwolle in de wijk Berkum, aan de rand van de stad met zo'n 2000 woningen, is in 2018 met diverse partijen en inwoners uit de wijk een start gemaakt voor een realisatiestrategie om deze wijk per 2025 aardgasvrij te maken. Onder andere met de gemeente Zwolle, provincie Overijssel, woningbouwcorporatie DeltaWonen, Hogeschool Windesheim, VNO-NCW, netbeheerder Enexis, wijkvereniging Berkum en voetbalvereniging Berkum: Berkum Energieneutraal 2025. Inmiddels is een wijktransitieplan opgesteld met drie samenwerkende sporen om tot realisatie te komen.

Als eerste bereiden we de wijk, haar inwoners, instellingen en bedrijven, voor op een eerste stap in de verduurzaming door het treffen van energiebesparende maatregelen. Door een optimale isolatie, dubbel glas, kierdichting en gedragsverandering wordt beoogd 30-40% besparing te realiseren. Verder wordt ingezet op maximale benutting van het potentieel aan zonnepanelen.

Als tweede verkennen de partners, bewoners, instellingen (scholen, kerken en sport) én bedrijven van Berkum de scenario's voor een aardgasvrije warmtevoorziening, het "wijkenergiesysteem". Het streven is om via een wijkraadpleging tot een wijkadvies met het voorkeursscenario te komen.

Ten slotte wordt een wijkcoöperatie/stichting opgericht om samen met de partners de verduurzaming in Berkum vorm en sturing te geven. Vanuit een coöperatie/stichting kan makkelijker worden gecommuniceerd, geïnvesteerd en georganiseerd. Ook kan deze entiteit als kennispunt in de wijk fungeren.

In de komende 1,5 jaar wil het projectteam samen met de wijk en haar inwoners deze drie sporen verder uitwerken om vervolgens met de uitvoering te starten. De wijk is al op verschillende manieren betrokken en op de hoogte gebracht van de plannen. Een 3-tal grote bewonersbijeenkomsten zijn georganiseerd met in totaal 500 bezoekers, er is op open dagen bij de voetbal en op wijkfeesten aandacht aan het project gegeven, regelmatig verschijnt er een artikel in de wijkkrant en er is een eigen website met diverse filmpjes en informatie:

<https://www.berkumenergieneutraal.nl/>

Wat het project nu nodig heeft is om verder achter alle 'voordeuren' te komen en huis-aan-huis inwoners te bereiken om tot succes te komen. Ze willen inwoners aanzetten tot het nemen van maatregelen en daar is een opstap voor nodig om als huiseigenaar eerst goed zicht te krijgen op de stappen die te zetten zijn in de woning, afgestemd op specifieke wensen en investeringsmogelijkheden. Daartoe willen ze het komende jaar diverse acties houden om het bewustzijn te vergroten en handelingsperspectief te geven teneinde maatregelen te nemen om hun huis te verduurzamen, dan wel er in ieder geval alvast met een goed plan over na te gaan denken.

De RRE biedt precies de mogelijkheid hetgeen het project nodig heeft ook daadwerkelijk te realiseren in 2020. Naast de partijen die eerder al genoemd zijn, wordt bij de uitvoering van de activiteiten samengewerkt met Woningwaard, Buurkracht en Natuur en Milieu Overijssel.

Assendorp – 50 tinten groen Assendorp

Assendorp is een populaire jaren '30-wijk met karakter. Om dat zo te houden hebben bewoners het initiatief genomen om de huizen te isoleren en energie te besparen, de wijk groener te maken en mobiliteit te verduurzamen. Zij organiseren campagnes en helpen elkaar bij 50 verschillende soorten groene acties.

Het bewonersinitiatief 50 tinten groen Assendorp is sinds 2017 actief in de wijk. Zie ook <https://50tintengroenassendorp.nl/>. Het begon met klimaatadaptie en vergroeningsacties onder de naam 'Klimaatactief Assendorp.' Na een jaar wilden mensen elkaar gaan helpen met isolatie en zonnepanelen. Met de Zwolse energiecoöperatie Blauwvinger Energie zijn ze, onder de naam 50 tinten groen Assendorp, begonnen met een collectieve wijkaanpak voor verduurzaming van de huizen. Zo is een collectieve zonnepanelenactie georganiseerd waar veel belangstelling voor was. Ook wordt gewerkt aan project voor vloerisolatie, ondersteund door het sociale experiment van 'kruipruimteverhalen'. Sinds een jaar zijn ze ook bezig met duurzame mobiliteit. Er wordt parkeeroverlast ervaren en tegelijkertijd een gebrek aan groen. Dus wordt gewerkt aan autodeelconcepten en parkeren op afstand. Wat ook weer goed is voor het bergen van water bij heftige regenbuien. Een thema dat ook stadsbreed speelt. Hiertoe wordt gebruik gemaakt van de sociale structuren die ook met andere thema's bezig zijn, communitybuilding dus.

Uitgangspunten zijn dat ze tegelijk praktisch en menselijk bezig zijn. Ze organiseren acties en helpen mensen om concrete resultaten te boeken. Tegelijk versterken ze de gemeenschap, investeren ze in de relaties met mensen in de wijk en vergroten ze de organisatiekracht van bewoners. Er is aandacht voor de menselijke kant van de klimaattransitie die mensen in hun thuisgevoel en waarden raakt.

Ze werken met straatambassadeurs die in hun eigen straat aanspreekpunt en verbinder zijn. Zo komen uitnodigingen en informatie van een buurman/vrouw, wat vertrouwen en herkenbaarheid geeft en laagdrempelig is. Daarnaast organiseren ze huiskamerbijeenkomsten, bewonersavonden en feestjes bij succes zodat er geregeld ontmoetingen zijn. Dankzij deze menselijke, communitybuilding werkwijze doen mensen graag mee. De RRE draagt er aan bij dat deze aanpak nog effectiever kan worden, omdat er dan meer ruimte is de community uit te bouwen en steker te maken, (groepen) mensen te ondersteunen in het maken van keuzes en het aanbod aantrekkelijk te maken. Het geeft een welkome impuls aan het groter maken van de beweging.

Samenwerkingspartners zijn Blauwvinger Energie, Gemeente Zwolle, provincie Overijssel, het Waterschap, Windesheim, Energieloket Verbeter & Bespaar, Travers welzijnswerk en het groene netwerk 'de Groene Loper'.

De aanpak werd in oktober beloond met plek 72 in de duurzame 100 van Trouw. Het project werd uit talloze inzendingen gekozen om haar gecombineerde benadering van energie, groen, water, huizen en mobiliteit, en om de mensgerichte en tegelijk praktische aanpak.

Diezerpoort – Coöperatief WijBedrijf Dieze

Diezerpoort, en met name Dieze-Oost, scoort relatief ongunstig op het gebied van de woonsituatie, inkomens en de fysieke leefomgeving. De woningen zijn gemiddeld kleiner en bevinden zich voor 90% in hoogbouw. De wijk kent een laag voorzieningenniveau en er is sprake van verrommeling en achterstallig onderhoud, vooral in het particuliere bezit. Hoewel de sociale cohesie in de wijk algemeen laag lijkt te zijn en er weinig vertrouwen is in de lokale overheid als het gaat om het oplossen van de problemen, blijkt uit het onderzoek een opvallend soort van optimisme over de toekomst. Bewoners willen meedoen aan het ontwikkelen van de wijk.

Er zijn diverse initiatieven in de wijk ondernomen in dit verband, waaronder de oprichting van een wijkcoöperatie, het WijBedrijf Dieze in 2015. Een initiatief van bewoners uit de wijk en professionals, ondersteund door de gemeente. Het fungeert als een uitvoeringsvehikel op wijkniveau, coöperatief, ondernemend én professioneel geleid, dat vraag en aanbod in de wijk bij elkaar brengt en er zo voor zorgt dat geldstromen worden omgebogen en in het gebied blijven, zodat de wijk er sociaal, economisch en qua leefbaarheid op vooruit gaat. Dat is hun missie, 'van, voor en door de wijk', waaraan elk project wordt afgemeten. Begonnen met een zonnepanelenproject 'Straatstroom' en nu worden stapje voor stapje de activiteiten verbreed. Onder andere is het project 'De WoningVerbeteraar' opgestart, waarbij bewoners worden geholpen om de eigen woning in kleine stappen te verduurzamen en aan bewustwording wordt gewerkt. Ook een voorbeeld is de ontwikkeling van Wijkkantine 'Bij Siem', waar buurtvergaderingen worden gehouden en ontmoet kan worden. Mooi voorbeeld is ook het project waarin samen met de provincie wordt gewerkt aan de Human Capital Agenda, waarin wordt geëxperimenteerd met het betrekken en weer aan het werk krijgen van mensen uit de wijk, ook die met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Het uitgangspunt van het WijBedrijf is dat ze tegelijk praktisch, lokaal en menselijk bezig zijn. Niet voor niets een 'uitvoerings'-vehikel. Ze organiseren bijeenkomsten, doen acties met coaches, werken met buurtambassadeurs en helpen zo mensen om keuzes te maken en concrete resultaten te boeken. Tegelijk versterken ze de gemeenschap,

investeren ze in de relaties met mensen in de wijk.

De RRE draagt eraan bij dat deze aanpak nog effectiever kan worden, omdat er dan meer ruimte is om meer bewoners mee te laten doen, hen te ondersteunen in het maken van keuzes en het aanbod aantrekkelijk te maken. Het geeft een welkome impuls aan het groter maken van de beweging en het werken aan de wijk. Want het is in dit type wijken niet eenvoudig, een lange adem is vereist.

Samenwerkingspartners zijn Blauwvinger Energie, Gemeente Zwolle, provincie Overijssel, Waterschap, Windesheim, Deltion college, TIEM, Focus, Sociaal Wijkteam, ondernemers in de wijk, Dierenweide, Weggeefwinkel, Energieloket Verbeter & Bespaar, Travers Welzijnswerk en Bij Siem.

Energieloket – Verbeter & Bespaar

Verbeter & Bespaar, www.verbeterenbespaar.nl, is het onafhankelijk Energieloket van de gemeente Zwolle, mede ondersteund door de provincie Overijssel. Het loket is in 2010 opgericht en heeft als doel het activeren en ondersteunen van particuliere woningeigenaren. Het energieloket kenmerkt zich door een praktische werkwijze dichtbij bewoners. Door wijk- of straatbijeenkomsten te organiseren wordt interesse gewekt. Er zijn en worden wooncoaches opgeleid en ingezet om een basisadvies af te geven wanneer dat gewenst is. Ook maatwerkadviezen zijn mogelijk wanneer de ambities wat hoger zijn. Het energieloket verkent continu het aanbod. Daartoe heeft zij het Energieplein ingericht, waar veelal lokale marktpartijen onderdeel van zijn die adviezen vlot kunnen opvolgen en werk kunnen uitvoeren. Onafhankelijkheid en keuzevrijheid staat voorop.

In de afgelopen jaren zijn er zo'n 80 grotere en kleinere bijeenkomsten georganiseerd, of is aangesloten bij evenementen die vanuit de gemeente of vanuit de stad werden georganiseerd. Denk bijvoorbeeld aan het Stadshagenfestival of Panorama Nederland. Er zijn 5000 huisbezoeken afgelegd voor individueel advies. Dat heeft geleid tot 8000 offertes en 10.000 getroffen maatregelen, met name isolatie en zonnepanelen.

Naast zichtbaarheid in wijken, straten en tijdens manifestaties in de stad, vaak ondersteund door de kenmerkende tot voorbeeldwoning/showroom omgebouwde Engelse schoolbus, is Verbeter & Bespaar ook online zichtbaar. Door een actuele en goed bezochte website, waar voor iedere doelgroep informatie te vinden is over technieken en financiële regelingen. Ook kan advies worden aangevraagd of kunnen vragen worden gesteld, die door de (ook telefonische) helpdesk worden behandeld.

Verbeter & Bespaar ontwikkelt zich nog steeds. Door bijvoorbeeld ook aandacht te besteden aan monumenten of specifiek advies aan ouderen in verband met langer zelfstandig wonen. Daarnaast wordt de aanpak nog dichterbij de bewoner georganiseerd, omdat persoonlijk contact, nabijheid en vertrouwen bewoners helpt in het maken van keuzes.

Om die reden wordt gewerkt met het opleiden en inzetten van wooncoaches. En is het de wens om dit ook te doen voor specifieke activiteiten, zoals bijvoorbeeld 'waterzijdig inregelen'. Tot slot is het profiel van het Energieloket in de loop der tijd verschoven van overkoepelend naar samenwerkend, waarmee het versterkend en aanvullend werkt op gebiedsgerichte wijkaanpakken die vanuit de gemeente worden gestart en bewonersinitiatieven in wijken. Het energieloket kan bijvoorbeeld initiërend zijn in de gebieden waar de organisatiegraad nog laag is en geen wijkaanpak vanuit de gemeente start en kan als samenwerkingspartner fungeren in de andere gevallen.

De RRE biedt Verbeter & Bespaar de mogelijkheid haar beproefde werkwijze te intensiveren, waardoor het bereik groter wordt en er nog meer resultaten worden geboekt. En het geeft ruimte om meer wooncoaches en installateurs 'waterzijdig inregelen' in te zetten.

Beleid van de gemeente

Zwolle heeft haar beleid met betrekking tot de Energietransitie vastgelegd in een ambitedocument dat in 2017 is vastgesteld, https://www.zwolle.nl/sites/default/files/news/attachment/ambitedocument_energietransitie.pdf. Daaruit voortvloeiend is eind 2018 het 'Plan voor de Zwolse Energietransitie als basis voor brede samenwerking' ontwikkeld, <https://www.zwolle.nl/sites/default/files/energieprogramma-2018-2022.pdf>

Het is de ambitie om uiterlijk in 2050 energieneutraal te zijn. Als tussenstap hebben we afgesproken dat in 2025 de hoeveelheid CO₂-uitstoot in vergelijking met 1990 25% lager ligt en dat we 25% van de totale energievraag op

duurzame wijze opwekken. Er ligt een stevig uitvoeringsprogramma om dat voor elkaar te krijgen. Die vertrekt vanuit de overtuiging dat wij dat als gemeente wel kunnen willen, maar dat dat zonder onze bewoners en bedrijven niet gaat. En er dus intensief met hen moet worden samengewerkt. Dus wij voelen de urgentie, maar bewoners en bedrijven nog lang niet altijd. Hoe kunnen we die creëren? En zo meer betrokkenheid krijgen dan alleen de pioniers die toch al bezig waren? Door te verbinden aan hun belangen en behoeftes, die vaak andersoortig zijn en veelal niks met CO2 of klimaat te maken hebben. Woonlasten of werk, dat komt eerder. Of wooncomfort, een prettige leefomgeving. We willen aanzetten tot collectief meedenken en handelen. Er zit zoveel kennis in de wijken. En het creëert ook weer eigenaarschap en zeggenschap.

Dit maakt dat met al deze opgaves meerwaarde kan worden gerealiseerd. En andersom zijn het juist deze waarden die tot versnelling kan leiden.

We zien dat dat verschilt per gebied, per buurt, per straat. Zowel wat fysiek mogelijk is, maar zeker ook hoe het er sociaal voor staat. Welke structuren zijn er waarop aangesloten kan worden? Kunnen die worden versterkt? Daarom werken we meer en meer gebieds- en wijkgericht, verbinden fysiek en sociaal. Waarbij het onze overtuiging is dat het van belang is de langere termijn visie te verbinden aan en te voeden met het pragmatisch, korte termijn handelen in het hier en nu. Zichtbare resultaten, met als doel bewustwording te creëren en te versnellen. Precies wat de RRE beoogt.

We volgen 3 programmalijnen die parallel lopen, met elkaar communiceren en elkaar versterken. De eerste gaat, in aansluiting op het Klimaatakkoord, over de doorontwikkeling van het Energieloket, zodat deze past bij het gebieds- en wijkgericht werken dat wij in Zwolle voorstaan. De tweede lijn gaat over de ontwikkeling van de warmtevisie en warmteplannen en de prioritering van gebieden waar de gemeente regie neemt om een gebiedsproces aan te wakkeren. De derde lijn gaat over het aanwakkeren, ondersteunen en professionaliseren van bewonersinitiatief en collectieven en met hen te werken aan continuïteit en toekomstbestendigheid.

De RRE wordt ingezet om onze visie en deze 3 programmalijnen te ondersteunen door invulling en uitvoering te geven aan het korte termijn handelingsperspectief.

Begroting

Berkum (Berkum Energieneutraal 2025)	€ 410.430
Assendorp (50 tinten groen Assendorp)	€ 214.000
Diezerpoort (Coöperatief WijBedrijf Dieze)	€ 294.000
Energieloket Zwolle (Verbeter & Bespaar)	€ 605.960
Totale projectkosten	€ 1.524.390
Bijdrage door Zwolle of derden	€ 669.390
Gevraagde bijdrage BZK	€ 855.000